

DZIAŁ VIII GOSPODARSTWA DOMOWE. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Gospodarstwa domowe

1. Prognoza gospodarstw domowych do 2050 r. została opracowana w 2016 r. na podstawie wyników narodowych spisów powszechnych ludności i mieszkań z lat 2002 i 2011 w zakresie liczby i struktury gospodarstw domowych oraz założeń dotyczących tendencji w kształtowaniu się procesów demograficznych, społecznych i ekonomicznych zachodzących w Polsce, szczególnie wynikających z zachowań prorodzinnych i promatrzeńskich osób młodych, które uczestniczą w procesie formowania się rodzin i tworzenia nowych gospodarstw domowych.

Budżety gospodarstw domowych

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków, spożycia, wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania oraz zagrożeniu ubóstwem, jest reprezentacyjne badanie **budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujące w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujące się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** stanowi osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełącząca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo domowe **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych.

CHAPTER VIII HOUSEHOLDS. DWELLINGS

General notes

Households

1. The households projection until 2050 was calculated in 2016 on the basis of the results of the population and housing censuses in 2002 and 2011 in terms of the number and composition of households and assumptions about trends in the development of demographic, social and economic processes in Poland, especially under the pro-family and pro-marriage behavior patterns of young people who participate in the formation of families and the creation of new households.

Households budgets

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures, consumption, equipment of households with durable goods as well as risk of poverty, is a representative **household budget** survey. In the survey there are included all the households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. The households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish language participate in the survey.

The survey unit is a one- or a multi-person **household**. A **one-person** household is understood as an individual independently maintained, i.e., income is not combined with the income of others regardless of whether the individual lives alone or with other persons. A **multi-person** household is understood as a group of people living together and maintaining themselves jointly.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the household budget survey.

W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych od 2010 r. przeważone zostały strukturą gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącą z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

2. Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym, co oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe, a po kwartale w gospodarstwach domowych, które brały udział w badaniu miesięcznym danego kwartału przeprowadzany jest wywiad dotyczący niektórych wydatków, m.in. na zakup przedmiotów trwałego użytkowania (telewizor, pralka, lodówka itp.), na opłatę za usługi oraz wyposażenie gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania.

Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów i rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura i renta).

3. Kategorie osób występujących w gospodarstwach domowych (tabl. 2) ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:

1) osoby pracujące, do których zalicza się:

- a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowanie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczej, umowa-zlecenie, umowa ustna itd.),
- b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie,
- c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie), w tym wynajem nieruchomości związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz wykonywanie wolnego zawodu, a także członków spółdzielni produkcji rolnej;

2) osoby pobierające emeryturę lub rentę, których głównym źródłem utrzymania jest otrzymywana emerytura lub renta;

In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data obtained from the household budget survey since 2010 were weighted with the structure of households on the basis of Population and Housing Census 2011.

2. The survey of household budgets is conducted using the method of monthly rotation with a quarterly cycle, which means that, each month, different households participate in the survey, and after each quarter an interview is conducted in households which participated in the monthly survey of a given quarter concerning some expenditures, i.e., on purchases of durable goods (a television set, washing machine, refrigerator, etc.), on payments for services as well as on furnishing the household with durable goods.

The survey included all households within randomly selected dwellings representing of socio-economic groups of the population, i.e., households of: employees, farmers, self-employed, retirees, pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement pay and pensions).

3. The categories of persons comprising households (table 2) were established on the basis of their primary source of maintenance, i.e., source deriving the greatest income:

1) employed persons include:

- a) hired employees, for whom the main source of maintenance is income from hired work, regardless of the type of contract concluded with the employer (a labour contract for a specified or unspecified period, postings, appointments, seasonal work, odd jobs, outwork, commission contracts, verbal contracts, etc.),
- b) employees on a private farm in agriculture (including contributing family workers) for whom the main source of maintenance is income from work in private farm in agriculture,
- c) self-employed persons (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is conducting economic activity (excluding the use of a private farm in agriculture) and practising a learned profession as well as members of agricultural production cooperatives;

2) persons receiving retirement pension or other pension for whom the main source of maintenance is the retirement or other pension;

- 3) osoby utrzymujące się z niezarobkowych źródeł innych niż emerytura lub renta, których głównym źródłem utrzymania są: zasiłki z ubezpieczeń społecznych, pozostałe świadczenia społeczne (m.in. zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, świadczenia i zasiłki pielęgnacyjne, świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+” — od II kwartału 2016 r., renta socjalna, zasiłki stałe, okresowe oraz pozostała pomoc pieniężna, materialna i w formie usług, stypendia, świadczenia dla bezrobotnych), dochody z tytułu własności, dochody z wynajmu nieruchomości — budynków, gruntów — niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, pozostałe dochody oraz inne przychody (podjęte lokaty i sprzedane papiery wartościowe, sprzedaż majątku, zaciągnięte pożyczki i kredyty);
- 4) osoby pozostające na utrzymaniu (bez własnego źródła utrzymania) utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego. Do grupy tej nie zalicza się dzieci w wieku 15—18 lat otrzymujących świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+” (od II kwartału 2016 r.).

4. Dochód rozporządzalny obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek — rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń społecznych — z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika (patrz uwagi ogólne działu „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych”, ust. 3 na str. 158) oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

W skład dochodu rozporządzalnego wchodzi:

- 1) dochód z pracy najemnej — uzyskany we wszystkich miejscach pracy danego członka gospodarstwa domowego, niezależnie od długości trwania okresu pracy i rodzaju umowy o pracę — który obejmuje wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej, w tym: wynagrodzenia (patrz dział „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych”, ust. 1 na str. 157), wypłaty niezaliczone do wynagrodzeń (np. dodatek za rozłąkę, ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży zamiast roboczej, kwoty uzyskane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych), zasiłki chorobowe (pobrane w czasie trwania stosunku pracy), wyrównawcze, opiekuńcze, dochody w formie niepieniężnej (opłacone przez pracodawcę);

- 3) persons maintained from non-earned sources other than retirement or other pension for whom the main source of maintenance are: social security allowances or other social benefits (i.a. family allowances, supplements to family allowances, nursing allowances and benefits, child-raising benefit "Family 500+" — since the second quarter of 2016, social pension, permanent and temporary benefits and other aid, whether monetary, material or in the form of services, scholarships, unemployment benefits), income from property and rental of real estate not connected with conducting economic activity, other income as well as other revenue (deposits withdrawn and securities sold, the sale of assets, extended loans and credits);

- 4) dependents (without their own source of maintenance) are maintained by other persons being members of the same household. This group excludes children aged 15—18 receiving child-raising benefit "Family 500+" (since the second quarter of 2016).

4. Available income includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge), excluding prepayments on personal income tax paid from income (from hired labour, from social benefits — from social security benefits and other social benefits) excluding contributions to obligatory social security paid by the insured employee (see general notes in the chapter "Wages and salaries. Social security benefits", item 3 on page 158) as well as excluding taxes paid by self-employed persons.

Available income comprises:

- 1) income from hired work — obtained in all workplaces by the given household member, regardless of the length of time worked or the type of labour agreement — which includes: all income obtained from hired labour, including: wages and salaries (see the chapter "Wages and salaries. Social security benefits", item 1 on page 157), payments not included in wages and salaries (e.g., severance pay, the monetary equivalent for the use of personal rather than company clothing, sums received from a company social benefit fund), sickness benefits (taken during the period of employment), compensatory and nursing benefits, income in a non-monetary form (paid by the employer);

- 2) dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, który stanowi różnicę między wartością produkcji rolniczej (łącznie ze spożyciem naturalnym) a poniesionymi na nią bieżącymi nakładami (tj. zakup produktów i usług, wynagrodzenie i składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne pracowników najemnych). Dochód ten jest pomniejszony o podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie oraz powiększony o dopłaty dla rolnictwa;
- 3) dochód z pracy na własny rachunek, który stanowi część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie) oraz dochód z wykonywania wolnego zawodu, jaki został przeznaczony na pozyskanie towarów i usług konsumpcyjnych na potrzeby gospodarstwa domowego oraz na inwestycje o charakterze mieszkaniowym (zakup, budowa, remont lub modernizacja mieszkania lub domu mieszkalnego);
- 4) dochód z własności (odsetki, udziały w zyskach z działalności gospodarczej, dywidendy) oraz dochód z wynajmu nieruchomości (dochód netto, czyli przychody minus nakłady i ewentualnie podatki, pochodzący z wynajmu lokali mieszkalnych, garaży i innych budynków niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz ziemi);
- 5) dochód ze świadczeń społecznych, który obejmuje m.in. emerytury i renty, zasiłki z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych (m. in. zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki i świadczenia przedemerytalne, świadczenia rodzinne świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+” — od II kwartału 2016 r., rentę socjalną, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielane na podstawie ustawy o pomocy społecznej, stypendia oraz pomoc od instytucji niekomercyjnych);
- 6) pozostały dochód, który obejmuje m.in. dary od osób prywatnych (w tym alimenty), odszkodowania z tytułu ubezpieczeń w instytucjach ubezpieczeniowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

5. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

- 2) income from a private farm in agriculture, which accounts for the difference in the value of agricultural production (including own consumption) and current expenditures borne on it (i.e., the purchase of products and services, wages and salaries as well as contributions to compulsory social security of hired employees). This income is reduced by taxes connected with tending a private farm in agriculture and increased by subsidies in agriculture;
- 3) income from self-employment, which accounts for a portion of income obtained from conducting self-employed economic activity (excluding a private farm in agriculture), of which income from leasing real estate and income from practicing a learned profession, which was designated for household needs as well as for investments with a residential character (purchasing, building, renovating or modernizing a dwelling or house);
- 4) income from property (interest, shares in economic activity, profits, dividends) and income from rental of real estate (net income i.e. revenues minus investments and taxes, from rental of dwellings, garages and other buildings not connected with conducting economic activity and from land leasing);
- 5) income from social benefits, which includes, i.a.: retirement pay and pensions, social security benefits and other social benefits (among others: unemployment benefits, pre-retirement allowances and benefits, family benefits, child-raising benefit "Family 500+" — since the second quarter of 2016, social pension, monetary and non-monetary assistance provided on the basis of the Law on Social Assistance, scholarships and assistance from non-commercial institutions;
- 6) other income, which includes, i.a.: gifts from private persons (of which alimony), insurance indemnities, winnings from games of chance and lotteries.

Available income is designated for expenditures as well as for an increase in savings.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is designated for consumer goods and services as well as for an increase in savings.

5. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory).

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty dla osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości oraz straty pieniężne.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie ze zmienioną i obowiązującą od 2013 r. nomenklaturą Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), włączając wydatki na ubezpieczenie na życie w pozycji „pozostałe wydatki na towary i usługi”.

6. Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

7. Zagrożenie ubóstwem — gospodarstwo domowe (a tym samym wszystkie osoby wchodzące w jego skład) zostało uznane za ubogie, jeżeli poziom jego wydatków (obejmujących także wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego) był niższy od wartości przyjętej za granicę ubóstwa.

Relatywna granica ubóstwa to 50% średnich miesięcznych wydatków ustalonych na poziomie wszystkich gospodarstw domowych z uwzględnieniem tzw. oryginalnej skali ekwiwalentności OECD.

„Ustawowa” granica ubóstwa to kwota, która zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 1508) uprawnia do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z systemu pomocy społecznej.

Expenditures on consumer goods and services are designated for meeting household needs. They include expenditures on goods and services purchased for cash, also using a debit or credit card and on credit, the value of articles received gratis as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g., food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g., clothing, books, toys) and durable goods (e.g., cars, washing machines, refrigerators, television sets).

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; alimony for private persons; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate and monetary losses.

Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with modified and adopted since 2013 nomenclature of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), including expenditures on life insurance in item “Other goods and services”.

6. Consumption of foodstuffs (in terms of quantity) in households includes articles purchased for cash with the use of cash or credit card and on credit, received gratis as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering establishments.

7. Risk of poverty — a household and thus all its members have been recognized as poor if the expenditure level (including the value of products received free of charge as well as the value of own consumption) is below the adopted poverty line.

Relative poverty line is 50% of the mean monthly expenditure determined at the level of all households estimated with the use of the original OECD equivalence scale.

“Legal” poverty line is the amount, which according to the Law on Social Assistance (uniform text Journal of Laws 2018 item 1508), provides eligibility for a monetary benefit from social assistance.

Minimum egzystencji, uznawane za granicę ubóstwa skrajnego, wyznacza poziom zaspokojenia potrzeb, poniżej którego występuje biologiczne zagrożenie życia oraz rozwoju psychofizycznego człowieka. Przy ustalaniu granic ubóstwa skrajnego przyjmuje się poziom minimum egzystencji obliczany przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych dla 1-osobowego gospodarstwa pracowniczego.

Mieszkania. Infrastruktura

1. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotelu pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkanymi (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię – jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby użytkowane wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z ulicy, podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

The subsistence minimum, regarded as the extreme poverty threshold, sets the level of the satisfaction of needs below which there is a biological threat to life or psychophysical human development.

Dwellings. Infrastructure

1. Information regarding **dwelling stocks and completed dwellings** concerns dwellings, as well as rooms and the useful floor area in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include residences for communities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

A dwelling is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

A room is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.

Data regarding the **number of rooms in dwellings** also include rooms used exclusively for conducting economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from the street, courtyard or from a common space in the building.

Useful floor area of a dwelling is the total useful area of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.

2. Dane o **zasobach mieszkaniowych** opracowano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych — według stanu w dniu 31 grudnia, w każdorazowym podziale administracyjnym.

3. **Bilanse zasobów mieszkaniowych** sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego (dla lat 2002–2009 przyjęto jako bazę wyjściową wyniki spisu 2002, od 2010 r. — wyniki spisu 2011), przyjmując od 2002 r. za podstawę mieszkania zamieszkałe i niezamieszkałe oraz uwzględniając przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych.

4. W zasobach mieszkaniowych za podstawę obliczenia przeciętnej liczby osób na mieszkanie i na izbę oraz przeciętnej powierzchni na osobę przyjęto ogólną liczbę ludności według stanu w dniu 31 grudnia.

5. Dane o **mieszkaniach, których budowę rozpoczęto** dotyczą mieszkań: w nowych budynkach mieszkalnych, w budynkach niemieszkalnych, uzyskanych w wyniku rozbudowy budynków (w części stanowiącej rozbudowę), uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych i mieszkań większych na mniejsze.

6. Informacje o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań oraz o izbach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Informacje o efektach:

- **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora;
- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku;
- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni;
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości z budżetu gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym);
- **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Banku Gospodarstwa Krajowego;

2. Data regarding **dwelling stocks** have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks, as of 31st December, in each administrative division.

3. **The balances of dwelling stocks** are estimated for the periods between censuses on the basis of results from last census (the results of 2002 census were the basis for the years 2002–2009, since 2010 — the results of 2011 census), since 2002 assuming inhabited and uninhabited dwellings as a basis and considering increases and decreases of dwelling stocks.

4. In dwelling stocks as the basis for calculating the average number of persons per dwelling and per room as well as for average useful floor area per person the total number of population as of 31st December was used.

5. Data regarding **dwellings in which construction has begun**, concern dwellings: in new residential and non-residential buildings, dwellings created as a result of enlarging buildings (the enlarged portion), created as a result of adapting non-residential spaces and reconstruction of large dwellings into smaller ones.

6. Information regarding **dwellings, useful floor area of dwellings as well as rooms completed** concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

Information regarding the results of:

- **private construction** concerns dwellings completed by natural persons, foundations, churches and religious associations, designed for the own use of the investor;
- **construction for sale or rent** concerns dwellings completed by various investors in order to achieve a profit;
- **cooperative construction** concerns dwellings completed by housing cooperatives, designed for persons being members of these cooperatives;
- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realized entirely from the gmina budget (primarily with a public assistance or intervention character);
- **public building society** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non profit basis) utilizing credit from the state bank BGK;

— **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów.

7. W związku ze zmianą metodologiczną, od 2018 r. dane o efektach budownictwa „indywidualnego” realizowanego z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku, zostały włączone do formy budownictwa „przeznaczone na sprzedaż lub wynajem”. Dane o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej oraz izbach oddanych do użytkowania przeliczono** zgodnie nowo obowiązującą metodologią. Dane o **mieszkaniach, których budowę rozpoczęto**, ze względu na **brak możliwości dokonania przeliczeń wstecz** zgodnie ze zmienionym zakresem form budownictwa („indywidualne” oraz „na sprzedaż lub wynajem”), dla lat 2010–2017 zaprezentowano według metodologii obowiązującej do 2017 r.

8. Informacje o dokonanych **transakcjach kupna/sprzedaży nieruchomości** potwierdzone aktem notarialnym pochodzą od organów prowadzących rejestr cen i wartości nieruchomości, tj. od starostów i prezydentów miast na prawach powiatu.

9. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

10. Informacje o długości **sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą sieci rozdzielczej (bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów) oraz sieci przesyłowej (magistralnej), tj. przewodów doprowadzających do sieci rozdzielczej wodę i od 2003 r. — gaz.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **przyłącza wodociągowe i kanalizacyjne** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) oraz **przyłącza gazowe** prowadzące do budynków (łącznie z budynkami niemieszkalnymi) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji – z siecią ogólnospławną.

— **company construction** concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designed for meeting the residential needs of the employees of these companies.

7. Due to **methodological change**, since 2018, data regarding effects of “private construction” realised for sale or rent in order to achieve a profit, are included into the form of construction “for sale or rent”. Data on **dwellings, useful floor area and rooms completed are recalculated** according to the new methodology. Data on **dwellings in which construction has begun**, due to the **impossibility of recalculating data back**, according to the revised scope of forms of construction (“private” and “for sale or rent”), for the years 2010–2017 are presented according to methodology valid until 2017.

8. Data regarding **purchase/sale transactions of real estates confirmed** by notarial act come from bodies managing register of real estate prices and values, i.e. from starosts and presidents of cities with powiat status.

9. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind of activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity.

Data regarding municipal installations concern operative installations.

10. Information regarding the length of the **water supply and gas supply networks** concerns distribution network (excluding connections leading to residential buildings and other constructions) as well as the transmission (main) network, i.e., conduits providing water to the distribution network and since 2003 — gas.

Data regarding the **length of the sewage system**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewerage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water supply and sewage connections leading to residential buildings (including buildings with multiple residents, e.g.: employee boarding houses, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) and **gas supply connections** leading to buildings (included non-residential buildings) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in case of the sewage system – with the main drainage system.

Dane dotyczące przyłączy gazowych dotyczą również połączeń prowadzących do budynków niemieszkalnych.

10. Źródł uliczny jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność na potrzeby gospodarstwa domowego, bezpośrednio z tego przewodu.

11. Dane o korzystających z wodociągu i kanalizacji obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

12. Dane o liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej od 2005 r. obejmują także gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Dane o **liczbie odbiorców gazu** podano łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych.

Dane o **zużyciu gazu** odnoszą się do wszystkich gospodarstw domowych.

13. Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

14. Informacje z zakresu ciepłownictwa obejmują budynki mieszkalne oraz urzędy i instytucje ogrzewane centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służących do przesyłania i dystrybucji czynnika grzejącego do odbiorcy.

Dane w tabl. 19 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródeł wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z ustawionymi w nim kotłami oraz urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

Data on gas supply connections have concerned also connections leading to non-residential buildings.

10. As street spring we mean a device connected with the water supply system, used by population for household needs, as direct source of water supply.

11. Data regarding the users of water supply systems and sewage systems include the population living in residential buildings connected to a defined system.

Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas-line system.

Data regarding the population using the water-line system, the sewage system and the gas-line system also include the population in collective accommodation facilities.

12. Data regarding the number of consumers and the consumption of electricity since 2005 include also households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.

Data regarding the **number of consumers using gas from gas supply** include consumers using collective gas-meters.

Data regarding the **consumption of gas** from gas supply, concern all the households.

13. The consumption of electricity and gas from the gas supply in households is established on the basis of an estimated system of payments.

14. Information within the range of heating regards dwellings as well as offices and institutions with central heating within transmission thermal-line — with is considered as a system of conduits leading heating medium to distribution line.

Data in table 19 apply to the buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing co-ops or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own and other).

Boiler-house is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.

Gospodarstwa domowe

Households

TABL. 1 (106). **PROGNOZA GOSPODARSTW DOMOWYCH DO 2050 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

HOUSEHOLDS PROJECTION UNTIL 2050

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050	SPECIFICATION
GOSPODARSTWA DOMOWE w tys. HOUSEHOLDS in thousands								
O G Ó Ł E M	786,1	814,6	829,7	791,9	745,8	713,4	686,9	TOTAL
Miasta	407,4	416,3	414,5	393,5	363,5	341,3	325,7	Urban areas
Wieś	378,6	398,3	415,1	398,3	382,2	372,1	361,2	Rural areas
PRZECIĘTNA LICZBA OSÓB W GOSPODARSTWIE DOMOWYM AVERAGE NUMBER OF PERSONS IN HOUSEHOLD								
O G Ó Ł E M	2,6	2,5	2,4	2,4	2,5	2,5	2,5	TOTAL
Miasta	2,3	2,2	2,1	2,1	2,2	2,2	2,2	Urban areas
Wieś	3,0	2,8	2,6	2,7	2,7	2,7	2,7	Rural areas

Budżety gospodarstw domowych

Household budgets

TABL. 2 (107). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	2186	2054	2057	2050	Households included in the survey
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	2,97	2,84	2,69	2,69	Average number of persons in a household
w tym:					of which:
pracujących	1,17	1,11	1,08	1,04	employed
pobierających świadczenia społeczne	0,90	0,89	1,28	1,29	receiving social benefits
w tym emeryturę lub rentę	0,75	0,77	0,80	0,84	of which retirement pay and pension
pozostających na utrzymaniu	0,85	0,78	0,29	0,29	dependents

TABL. 3 (108). **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY AVAILABLE INCOME PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Dochód rozporządzalny	978,09	1226,74	1436,58	1527,69	Available income
w tym dochód do dyspozycji ...	928,38	1174,92	1373,48	1473,19	of which disposable income
w tym:					of which:
z pracy najemnej	444,18	568,11	611,77	650,87	from hired work
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	89,53	108,93	158,27 ^c	149,66 ^d	from a private farm in agriculture
z pracy na własny rachunek	62,53	85,18	92,60	108,40	from self-employment
ze świadczeń społecznych	314,28	391,56	503,63	540,31	from social security benefits
pozostałe dochody	x	68,91	67,97	75,30	other income
w tym dary od osób prywatnych .	x	60,15	55,33	60,68	of which gifts from individuals

a Bez błędu względnego szacunków. b–d Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: b – 20,61%, c – 34,18%, d – 18,15%.

a Without relative error of estimates. b–d Relative error of estimates more than 10% and is: b – 20,61%, c – 34,18%, d – 18,15%.

TABL. 4 (109). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY EXPENDITURES PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Wydatki ogółem	833,03	971,28	1086,53	1085,66	Total expenditures
Towary i usługi konsumpcyjne ^b	783,32	919,45	1023,44	1031,16	Consumer goods and services ^b
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe .	220,10	247,16	280,40	283,63	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	20,24	21,82	21,18	23,27	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie	46,94	54,15	57,68	57,48	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	150,96	163,23	175,95	168,18	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	44,82	54,96	63,09	64,09	furnishings, household equipment and routine household maintenance
zdrowie	38,03	54,97	60,34	55,88	health
w tym artykuły farmaceutyczne .	25,27	32,65	34,37	35,70	of which pharmaceuticals
transport	84,36	102,03	114,13	122,56	transport
łączność ^c	38,29	47,74	49,29	46,54	communication ^c
rekreacja i kultura ^d	57,90	60,13	69,32	65,13	recreation and culture ^d
edukacja ^e	8,78	8,97	7,37	8,18	education ^e
restauracje i hotele	17,24	37,53	47,71	50,76	restaurants and hotels
pozostałe towary i usługi	46,07	57,26	66,77	75,25	miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	23,68	27,38	31,28	31,93	of which personal hygiene
Pozostałe wydatki	49,71	51,83	63,10	54,50	Other expenditures
w tym dary przekazane innym gospodarstwom domowym	x	40,50	49,35	43,95	of which gift donated to other households

a Bez błędu względnego szacunków. b Łącznie z kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków. c Od 2013 r. łącznie z wydatkami na usługi internetowe. d Od 2013 r. bez wydatków na usługi internetowe. e Łącznie z wychowaniem przedszkolnym.

a Without relative error of estimates. b Including pocket money not considered in items by types of expenditure. c Since 2013 including expenditures for Internet services. d Since 2013 excluding expenditures for Internet services. e Including pre-school education.

TABL. 5 (110). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

AVERAGE MONTHLY CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe ^a w kg.....	7,47	6,57	6,56	6,29	Bread and cereals ^a in kg
w tym pieczywo ^b	4,80	3,96	3,71	3,51	of which bread ^b
Mięso ^c w kg.....	5,49	5,37	5,61	5,53	Meat ^c in kg
w tym:					of which:
mięso surowe	x	3,13	3,23	3,27	raw meat
w tym drób	x	1,37	1,50	1,49	of which poultry
wędliny i pozostałe przetwory mięsne ^d	2,29	2,03	2,14	2,02	processed meat and other meat preparations ^d
Ryby i owoce morza ^{ef} w kg.....	0,39	0,27	0,29	0,26	Fish and seafood ^{ef} in kg
Mleko ^g w l.....	3,81	3,72	3,65	3,52	Milk ^g in l
Jogurty w kg	0,58	0,44	0,47	0,46	Yoghurt in kg
Sery i twarogi ^h w kg	0,82	0,78	0,86	0,84	Cheese and curd ^h in kg
Jaja w szt.	13,98	13,36	13,84	14,47	Eggs in units
Oleje i pozostałe tłuszcze ⁱ w kg	1,35	1,12	1,20	1,16	Oils and fats ⁱ in kg
w tym masło.....	0,14	0,17	0,19	0,20	of which butter
Owoce ^k w kg.....	3,23	3,59	3,49	4,05	Fruit ^k in kg
Warzywa w kg	10,71	9,84	10,08	9,62	Vegetables in kg
w tym ziemniaki	4,90	4,22	3,81	3,72	of which potatoes
Cukier w kg.....	1,50	1,23	1,26	1,37	Sugar in kg
Kawa, herbata, kakao w kg	0,25	0,23	0,25	0,23	Coffee, tea, cocoa in kg
Wody mineralne i źródlane w l.....	3,33	4,62	5,32	5,49	Mineral or spring waters in l
Soki owocowe i warzywne w l.....	0,69	0,71	0,74	0,75	Fruit and vegetable juices in l

a–e, h–i Od 2013 r.: a – bez mąki ziemniaczanej, b – bez pieczywa chrupkiego, tostowego i cukierniczego, c – łącznie z boczkiem surowym (ujmowanym do 2012 r. w pozycji „Oleje i tłuszcze”), d – bez przetworów podrobowych, e – bez konserw rybnych, h – bez serków słodkich, i – bez boczku surowego. f Do 2012 r. określane jako „Ryby”; bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmazeryjnych i panierowanych. g Bez zagęszczonego i w proszku. k Łącznie z nasionami i pestkami jadalnymi.

a–e, h–i Since 2013: a – excluding potato flour, b – excluding crisp bread, toasted bread and confectionery, c – including raw bacon (until 2012, included in position “Oils and fats”), d – excluding offal preparations, e – excluding canned fish, h – excluding sweet cottage cheese, i – excluding raw bacon. f Until 2012 defined as „Fish”; excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products. g Excluding condensed and powdered milk. k Including seeds and edible kernel.

TABL. 6 (111). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a**HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Automat pralniczy	80,7	91,7	92,5	93,1	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń	6,8	18,7	23,9	28,8	Dishwasher
Kuchenka mikrofalowa	46,4	53,0	55,0	60,6	Microwave oven

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów.

a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters.

TABL. 6 (111). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a (dok.)**
HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Samochód osobowy	58,9	66,4	68,7	71,4	Passenger car
Sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku ^b	x	79,3	75,6	74,9	Equipment for the reception, record- ing and reproduction of sound ^b
Odbiornik telewizyjny	98,2	97,2	97,1	96,3	Television set
Telefon komórkowy	85,8	92,8	94,4	96,3	Mobile phone
w tym smartfon	x	42,5	57,5	62,7	of which smartphone
Zestaw kina domowego	10,1	8,1	6,1	8,0	Home theatre system
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	56,9	57,7	55,4	51,3	Satellite or cable television equipment
Komputer osobisty	59,5	70,5	70,2	70,6	Personal computer
w tym laptop, tablet.....	x	54,9	58,0	61,2	of which laptop, tablet
Urządzenie z dostępem do Internetu ^c	x	x	x	73,1	with access to the Internet
Drukarka	36,2	36,8	30,3	34,1	Printer
w tym drukarka wielofunkcyjna	x	25,9	23,6	25,4	of which multifunction printer
Rower (bez dziecięcego)	x	72,0	71,6	73,6	Bicycle (excluding children's)
Motocykl, skuter, motorower	x	10,3	9,6	10,5	Motorcycle, scooter, motorbike

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. b Obejmuje: radio, radiomagnetofon, radio z odtwarzaczem płyt kompaktowych lub radiomagnetofon z odtwarzaczem płyt kompaktowych, wieżę. c Komputery, laptopy, tablety, telewizory, smartfony, inne posiadające dostęp do Internetu.

a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters. b Includes: radio, cassette player, CD player or cassette player with CD player, stereo. c Computers, laptops, tablets, TV sets, smartphones, others with access to the Internet.

TABL. 7 (112). **WSKAŹNIKI ZAGROŻENIA UBÓSTWEM W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH^a**
AT-RISK OF POVERTY RATES IN HOUSEHOLDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Osoby – w % ogółu osób w gospodarstwach domowych – o wydatkach poniżej:					Persons – in % of total persons in households – with expenditures below:
relatywnej granicy ubóstwa	27,3	19,2	18,4	17,5	relative poverty threshold
„ustawowej” granicy ubóstwa	11,8	14,9	14,0	12,8	“legal” poverty threshold
minimum egzystencji	9,4	8,6	6,8	7,8	subsistence minimum

a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 176.

a See general notes, item 7 on page 176.

Mieszkania. Infrastruktura

Dwellings. Infrastructure

TABL. 8 (113). **ZASOBY MIESZKANIOWE^a**

Stan w dniu 31 grudnia

DWELLING STOCKS^a

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Mieszkania w tys.	732,8	761,5	774,4	781,1	401,7	379,4	Dwellings in thousands
Izby w mieszkaniach w tys.	2796,4	2927,0	2982,4	3010,0	1495,7	1514,3	Rooms in dwellings in thousands
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	55572,3	58539,3	59796,0	60422,8	26431,0	33991,7	Useful floor area of dwellings in thousand m ²
Przeciętna:							Average:
liczba izb w mieszkaniu powierzchnia użytkowa w m ² :	3,82	3,84	3,85	3,85	3,72	3,99	number of rooms in a dwelling
1 mieszkania	75,8	76,9	77,2	77,4	65,8	89,6	useful floor area in m ² :
na 1 osobę	25,5	27,4	28,1	28,5	26,9	30,0	per dwelling
liczba osób na:							per person
1 mieszkanie	2,97	2,81	2,75	2,71	2,45	2,99	number of persons :
1 izbę	0,78	0,73	0,71	0,70	0,66	0,75	per dwelling
							per room

a Na podstawie bilansów.

a Based on balances.

TABL. 9 (114). **MIESZKANIA W ZASOBACH MIESZKANIOWYCH^a WYPOSAŻONE W INSTALACJE**

Stan w dniu 31 grudnia

DWELLINGS IN DWELLING STOCKS^a FITTED WITH INSTALLATIONS

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Mieszkania — w % — wyposażone w Dwellings — in % — fitted with					
		wodociąg water supply system	ustęp lavatory	łazienkę bathroom	gaz z sieci gas from gas supply system	centralne ogrzewanie central heat- ing
O G Ó Ł E M	2010	91,2	84,1	81,5	42,1	74,1
T O T A L	2015	91,5	84,8	82,2	42,9	75,2
	2017	91,7	85,1	82,5	43,2	75,6
	2018	91,8	85,2	82,7	43,4	75,9
Miasta	2010	98,0	96,5	94,8	70,6	90,2
Urban areas	2015	98,2	96,7	95,1	71,1	90,7
	2017	98,1	96,7	95,1	70,9	90,8
	2018	98,1	96,7	95,1	70,8	90,9
Wieś	2010	84,2	71,5	67,9	13,1	57,7
Rural areas	2015	84,7	72,5	68,9	13,7	59,1
	2017	84,9	72,9	69,4	14,1	59,7
	2018	85,0	73,1	69,6	14,4	60,0

a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych.

a Based on balances of dwelling stocks.

TABL. 10 (115). **DODATKI MIESZKANIOWE WYPŁACONE W 2018 R.**
HOUSING ALLOWANCES PAID OUT IN 2018

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Dodatki wypłacone użytkownikom lokali Dwellings allowances paid out user to						
		Ogółem Total	gminnych gminas	spółdziel- czych coopera- tives	wspólnot mieszka- niowych housing commu- nity	prywat- nych private	towa- rzystw budow- nic- stwa społecz- nego public building society	innych others
a – liczba wypłaconych dodatków number of allowances								
b – kwota dodatków w tys. zł amount of allowances in thousand PLN								
c – przeciętna wysokość dodatku w zł average value of allowances in PLN								

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	a	137284	40096	52319	27064	11166	1513	5126
TOTAL	b	23933,8	7765,9	8452,4	4369,3	2061,9	304,5	979,7
	c	174,3	193,7	161,6	161,4	184,7	201,3	191,1
 Miasta	a	123753	37988	48794	24817	6263	1513	4378
Urban areas	b	21932,2	7477,7	7893,8	3995,2	1441,5	304,5	819,6
	c	177,2	196,8	161,8	161,0	230,2	201,3	187,2
 Wieś	a	13531	2108	3525	2247	4903	–	748
Rural areas	b	2001,6	288,3	558,6	374,1	620,5	–	160,1
	c	147,9	136,7	158,5	166,5	126,5	–	214,1

W % OGÓŁEM
IN % OF TOTAL

OGÓŁEM	a	100,0	29,2	38,1	19,7	8,1	1,1	3,7
TOTAL	b	100,0	32,4	35,3	18,3	8,6	1,3	4,1
 Miasta	a	100,0	30,7	39,4	20,1	5,1	1,2	3,5
Urban areas	b	100,0	34,1	36,0	18,2	6,6	1,4	3,7
 Wieś	a	100,0	15,6	26,1	16,6	36,2	–	5,5
Rural areas	b	100,0	14,4	27,9	18,7	31,0	–	8,0

TABL. 11 (116). **GOSPODARKA GRUNTAMI POD BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE**
ADMINISTRATION OF GROUNDS FOR DWELLING CONSTRUCTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Powierzchnia gruntów przekazanych inwestorom pod budownictwo Area of grounds transferred to investors for dwelling construction			Powierzchnia gruntów w zasobie gminy pod budownictwo mieszkaniowe Area of grounds in gminas stock of grounds for dwelling construction			
		ogółem total	w tym of which		wielorodzinne multi-family		jednorodzinne single-family	
			spółdzielcze co-operative	osób fizycznych of natural persons	razem total	w tym uzbrojone of which developed	razem total	w tym uzbrojone of which developed
		w ha in ha						
OGÓŁEM	2010	39,2	—	33,1	125,2	71,8	770,5	490,7
TOTAL	2015	24,2	—	21,8	133,8	79,4	755,5	489,7
	2017	26,6	0,3	23,9	129,7	75,5	720,7	479,2
	2018	23,8	—	18,7	123,3	74,6	714,4	467,6
Miasta	2010	13,4	—	11,7	106,8	60,1	192,4	114,6
Urban areas	2015	8,1	—	7,5	118,7	68,7	171,6	109,0
	2017	11,6	0,3	10,8	114,6	64,8	163,4	106,9
	2018	10,5	—	9,3	108,3	63,9	170,6	116,4
Wieś	2010	25,8	—	21,4	18,4	11,7	578,1	376,1
Rural areas	2015	16,1	—	14,3	15,1	10,7	583,9	380,7
	2017	15,0	—	13,1	15,1	10,7	557,3	372,3
	2018	13,3	—	9,4	15,0	10,7	543,8	351,2

TABL. 12 (117). **MIESZKANIA, KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO^a**
DWELLINGS IN WHICH CONSTRUCTION HAS BEGUN^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
OGÓŁEM	7302	7653	7355	8418	TOTAL
Indywidualne	4900	4406	4671	4391	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1549	2808	2352	3752	For sale or rent
Spółdzielcze	662	299	297	228	Cooperative
Komunalne (gminne)	70	140	35	11	Municipal (gmina)
Spółeczne czynszowe	120	—	—	—	Public building society
Zakładowe	1	—	—	36	Company

a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 179.

a See general notes, item 7 on page 179.

TABL. 13 (118). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Mieszkania	5667	6229	7361	7518	Dwellings
miasta	3262	3288	4326	4657	urban areas
wieś	2405	2941	3035	2861	rural areas
Indywidualne ^a	3316	3615	3546	3419	Private ^a
miasta	970	793	740	729	urban areas
wieś	2346	2822	2806	2690	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	1643	2254	3414	3603	For sale or rent ^b
Spółdzielcze	533	107	221	421	Cooperative
Komunalne (gminne)	58	63	178	74	Municipal (gmina)
Spoleczne czynszowe	84	189	–	–	Public building society
Zakładowe	33	1	2	1	Company
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	426	579	697	715	Dwellings per 1000 marriages contracted
Miasta	529	681	904	961	Urban areas
Wieś	337	497	525	505	Rural areas
Izby	26335	28422	31449	31246	Rooms
miasta	12908	12026	14816	15589	urban areas
wieś	13427	16396	16633	15657	rural areas
Indywidualne ^a	18862	20435	19798	19058	Private ^a
miasta	5682	4503	4152	4066	urban areas
wieś	13180	15932	15646	14992	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	5280	6976	10494	10819	For sale or rent ^b
Spółdzielcze	1706	337	744	1243	Cooperative
Komunalne (gminne)	128	95	406	121	Municipal (gmina)
Spoleczne czynszowe	255	573	–	–	Public building society
Zakładowe	104	6	7	5	Company

a Bez budownictwa osób fizycznych przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku. b Łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku.

a Excluding construction realised by natural persons designated for sale or rent in order to achieve profit. b Including construction realised by natural persons designated for sale or rent in order to achieve profit.

TABL. 13 (118). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA (dok.)**
DWELLINGS COMPLETED (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	610578	656532	713527	713219	Useful floor area of dwellings in m²
miasta	276383	258770	310586	329675	urban areas
wieś	334195	397762	402941	383544	rural areas
Indywidualne ^a	473131	504362	495231	476420	Private ^a
miasta	144682	116561	112368	107510	urban areas
wieś	328449	387801	382863	368910	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	99239	135836	199090	211501	For sale or rent ^b
Spółdzielcze	30428	5730	11994	23032	Cooperative
Komunalne (gminne)	2339	1733	6979	2028	Municipal (gmina)
Spółeczne czynszowe	3677	8765	–	–	Public building society
Zakładowe	1764	106	233	238	Company
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	107,7	105,4	96,9	94,9	Average useful floor area per dwelling in m²
miasta	84,7	78,7	71,8	70,8	urban areas
wieś	139,0	135,2	132,8	134,1	rural areas
Indywidualne ^a	142,7	139,5	139,7	139,3	Private ^a
miasta	149,2	147,0	151,8	147,5	urban areas
wieś	140,0	137,4	136,4	137,1	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	60,4	60,3	58,3	58,7	For sale or rent ^b
Spółdzielcze	57,1	53,6	54,3	54,7	Cooperative
Komunalne (gminne)	40,3	27,5	39,2	27,4	Municipal (gmina)
Spółeczne czynszowe	43,8	46,4	–	–	Public building society
Zakładowe	53,5	106,0	116,5	238	Company

a Bez budownictwa osób fizycznych przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku. b Łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku.

a Excluding construction realised by natural persons designated for sale or rent in order to achieve profit. b Including construction realised by natural persons designated for sale or rent in order to achieve profit.

TABL. 14 (119). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG LICZBY IZB**
 DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W budynkach indywidualnych ^a In private buildings ^a					W budynkach poza indywidualnymi ^b In non-private buildings ^b				
			razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb in % of total — dwellings with specified number of rooms				razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb in % of total — dwellings with specified number of rooms			
				1	2	3	4 i wię- cej and more		1	2	3	4 i wię- cej and more
OGÓŁEM TOTAL	2010	5667	3316	0,2	0,7	2,6	96,5	2351	3,4	20,9	42,4	33,3
	2015	6229	3615	0,0	0,7	3,1	96,2	2614	4,0	25,7	40,4	29,9
	2017	7361	3546	0,1	0,7	3,4	95,9	3815	6,6	25,3	35,7	32,4
	2018	7518	3419	0,1	0,7	2,9	96,3	4099	3,9	33,9	34,1	28,1
Miasta Urban areas	2010	3262	970	0,3	0,7	1,8	97,2	2292	3,5	21,2	42,7	32,6
	2015	3288	793	0,0	0,8	2,6	96,6	2495	4,1	26,6	40,7	28,6
	2017	4326	740	0,4	0,7	3,8	95,1	3586	6,9	26,5	37,0	29,6
	2018	4657	729	—	1,4	1,6	97,0	3928	3,9	34,2	35,0	26,9
Wieś Rural areas	2010	2405	2346	0,2	0,7	2,9	96,2	59	—	10,2	30,5	59,3
	2015	2941	2822	0,0	0,6	3,2	96,1	119	1,7	8,4	33,6	56,3
	2017	3035	2806	—	0,7	3,3	96,0	229	1,3	7,4	14,4	76,9
	2018	2861	2690	0,1	0,5	3,2	96,2	171	1,8	28,1	13,5	56,7

a Bez budownictwa osób fizycznych przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku. b Łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku.

a Excluding construction realised by natural persons designated for sale or rent in order to achieve profit. b Including construction realised by natural persons designated for sale or rent in order to achieve profit.

TABL. 15 (120). **ZAWARTE TRANSAKCJE KUPNA-SPRZEDAŻY LOKALI, NIERUCHOMOŚCI GRUNTOWYCH I ZABUDOWANYCH W 2018 R.**

REACHED PURCHASE-SALE TRANSACTIONS OF THE PREMISES, LAND REAL ESTATES AND BUILT-UP REAL ESTATES IN 2018

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zawarte umowy w formie aktu notarialnego Reached contracts by form of notarial act	Wartość w tys. zł Value in thousand PLN	Powierzchnia w m ² Area in m ²	Średnia cena 1 m ² powierzchni w zł Average price per 1 m ² of area in PLN	SPECIFICATION
LOKALE^a					
PREMISES^a					
Mieszkalne	7140	1719781,3	380581,5	4519	Residential
Niemieszkalne	734	194988,5	42604,2	4577	Non-residential
NIERUCHOMOŚCI GRUNTOWE^b					
LAND REAL ESTATES^b					
Grunty przeznaczone pod zabudowę:					Land designated for development:
mieszkaniową	.	178473,8	4387113	40,7	housing
przemysłową	.	22161,8	475891	46,6	industrial
inną	.	189511,4	6308210	30,0	another
Użytki rolne	.	466891,6	110064239	4,2	Agricultural land
Nieruchomości leśne	.	5954,6	3390652	1,8	Forest estates
NIERUCHOMOŚCI ZABUDOWANE^b					
BUILT-UP REAL ESTATES^b					
Nieruchomości zabudowane budynkami mieszkalnymi ...	.	466832,1	4277164	109,1	Real estates built-up with residential buildings
Nieruchomości zabudowane budynkami pełniącymi inne funkcje niż zagrodowa i mieszkaniowa	.	582131,8	2306271	252,4	Real estates built-up with buildings not functioning as farmstead and residential buildings
Grunty rolne zabudowane ...	.	197793,0	16199666	12,2	Agricultural built-up land

a Powierzchnia użytkowa. b Rodzaj prawa do działki – własność.

a The usable floor space. b Type of the right to parcel – ownership.

TABL. 16 (121). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 grudnia
WATER SUPPLY AND SEWAGE SYSTEMS
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km					Distribution network in km
Wodociągowa	19402,8	21023,5	21233,0	21496,1	Water supply:
miasta	2625,0	2829,8	2934,6	2972,2	urban areas
wieś	16777,8	18193,7	18298,4	18523,9	rural areas
Kanalizacyjna ^a	4432,1	6278,9	6442,9	6686,5	Sewage ^a
miasta	2209,8	2638,3	2741,8	2830,7	urban areas
wieś	2222,3	3640,6	3701,1	3855,8	rural areas
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych w szt.					Connections leading to residential buildings in pcs
Wodociągowe	344347	369593	377495	381839	Water supply system
miasta	86073	89707	92910	93732	urban areas
wieś	258274	279886	284585	288107	rural areas
Kanalizacyjne	99841	128063	134534	137997	Sewage system
miasta	60150	69041	72562	73859	urban areas
wieś	39691	59022	61972	64138	rural areas
Zdroje uliczne	973	528	504	489	Street outlets
Miasta	392	266	261	261	Urban areas
Wieś	581	262	243	228	Rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	57,2	61,1	59,1	61,0	Consumption of water from water supply system in households (during the year) in hm³
Miasta: w hm ³	31,8	31,0	29,9	30,3	Urban areas: in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	31,3	31,3	30,2	30,7	per capita in m ³
Wieś w hm ³	25,4	30,1	29,2	30,7	Rural areas in hm ³
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną (w ciągu roku) w hm³	50,2	49,1	50,2	50,8	Wastewater discharged by sewage system (during the year) in hm³
w tym oczyszczane	50,2	49,1	50,2	50,8	of which treated

a Łącznie z kolektorami.

a Including collectors.

TABL. 17 (122). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIĘ ENERGII ELEKTRYCZNEJ
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	765,9	777,8	792,0	812,4	Consumers (as of 31 XII) in thousand
Miasta	386,6	395,5	405,7	418,4	Urban areas
Wieś	379,3	382,2	386,3	394,0	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku)					Consumption (during the year)
W GWh	1448,7	1417,3	1435,8	1467,2	In GWh
miasta	687,0	639,5	639,6	652,9	urban areas
wieś	761,7	777,8	796,2	814,3	rural areas
W kWh:					In kWh:
miasta: na 1 mieszkańca	676,6	645,4	646,2	661,5	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^a	1777,0	1616,7	1576,4	1560,4	per consumer ^a
wieś — na 1 odbiorcę ^a	2008,5	2034,9	2061,4	2066,8	rural areas — per consumer ^a

a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 XII.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Gospodarki.

a The number of consumers as of 31 XII was used in calculations.

S o u r c e: data of the Ministry of Economy.

TABL. 18 (123). **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIĘ GAZU Z SIECI
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
Stan w dniu 31 grudnia
GAS SUPPLY SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION
OF GAS FROM GAS SUPPLY SYSTEM IN HOUSEHOLDS
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza i przesyłowa					Distribution and transmission network in km
w km	7988,4	8654,8	9191,6	9300,7	
w tym przesyłowa	977,9	1028,2	1030,5	1038,2	of which transmission
miasta	121,4	98,4	103,2	103,2	urban areas
wieś	856,6	929,8	927,4	935,0	rural areas
Miasta	2318,0	2609,9	2905,4	2935,4	Urban areas
Wieś	5670,4	6044,9	6286,2	6365,3	Rural areas
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych w szt.	129080	143356	153260	156617	Connections leading to residential and non-residential buildings in pcs
Miasta	62545	70992	76612	78227	Urban areas
Wieś	66535	72364	76648	78390	Rural areas
Odbiorcy gazu z sieci^a w tys.	294,7	318,8	325,5	329,0	Consumers of gas from gas supply system^a in thousands
Miasta	248,4	265,8	269,3	271,5	Urban areas
Wieś	46,3	53,0	56,2	57,5	Rural areas
Zużycie gazu z sieci (w ciągu roku):					Consumption of gas from gas supply system (during the year):
W GWh ^b	161,8	1678,2	1885,7	1841,0	In GWh ^b
miasta	124,2	1239,0	1363,9	1320,0	urban areas
wieś	37,5	439,2	521,8	521,0	rural areas
Na 1 mieszkańca w kWh ^c	75,1	783,0	885,6	867,7	Per capita in kWh ^c
miasta	123,6	1250,4	1378,1	1337,4	urban areas
wieś	32,6	381,2	457,9	459,2	rural areas

a Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. b, c W 2010 r. w jednostkach naturalnych: b — hm³, c — m³.

a Including consumers using collective gas-meter. b, c In 2010 in natural units: b — hm³, c — m³.

TABL. 19 (124). **OGRZEWNICTWO**
Stan w dniu 31 grudnia
HOUSE-HEATING
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepła w km	1249,5	1308,6	1322,6	1397	1285	112	Heating network in km
w tym przesyłowa	737,8	794,1	825,5	836	763	73	of which transmission
Kotłownie	561	944	918	986	708	276	Boiler rooms
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w TJ	10122	7788	8234	7761	7644	118	Sale of heating energy (during the year) in TJ
Kubatura budynków ogrzewanych centralnie w dam ³	85592	99032	101511	102158	97807	4351	Cubature of buildings with central heating in dam ³
w tym budynków mieszkal- nych	55593	56809	58334	58491	57883	608	of which residential buildings

TABL. 20 (125). **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ**
POPULATION USING WATER supply, SEWAGE AND GAS SUPPLY SYSTEMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Ludność w tys. — korzystająca ^a z:					Population in thousands — using ^a :
wodociągu	1766,9	1857,6	1850,3	1845,5	water supply system
miasta	950,6	935,8	935,3	931,3	urban areas
wieś	816,3	921,8	915,0	914,2	rural areas
kanalizacji	1027,9	1114,7	1119,9	1121,4	sewage system
miasta	869,2	876,5	877,6	874,7	urban areas
wieś	158,7	238,2	242,3	246,7	rural areas
gazu	854,5	864,1	870,1	870,1	gas supply system
miasta	698,1	691,8	690,3	687,3	urban areas
wieś	156,4	172,3	179,8	182,7	rural areas
Ludność — w % ogółu ludności ^b — korzystająca ^a z:					Population — in % of total population ^b — using ^a :
wodociągu	81,1	86,8	87,0	87,2	water supply system
miasta	93,8	94,7	94,6	94,7	urban areas
wieś	70,0	80,0	80,4	80,6	rural areas
kanalizacji	47,2	52,1	52,7	53,0	sewage system
miasta	85,8	88,7	88,8	88,9	urban areas
wieś	13,6	20,7	21,3	21,8	rural areas
gazu	39,2	40,4	40,9	41,1	gas supply system
miasta	68,9	70,0	69,8	69,9	urban areas
wieś	13,4	15,0	15,8	16,1	rural areas

a Dane szacunkowe. b Na podstawie bilansów.

a Estimated data. b Based on balances.